

Averøy kommune

MOTTATT

02 JULI 2015

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

U.off i hht: Off.l. §14

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL
Postboks 2520
6404 MOLDE

Melding om vedtak

Deres ref:

Vår ref
2014/2609-17

Saksbehandler
Astri Christine Bævre Istad

Dato
26.06.2015

Kommunereformen Averøy kommune - status juni 2015

Vedlagt følger sakspapirer med vedtak i saken.

Underveisrapportering for Averøy kommune.

Med hilsen

Astri Christine Bævre Istad
serviceleder
71 51 35 22

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi til:
Knut Mostad

Postadresse
Postboks 152, 6538 Averøy
E-post:
post@averoy.kommune.no

Besøksadresse
Bruhagen

www.averoy.no

Telefon
71 51 35 00
Telefaks
71 51 35 99

Bank
3931.07.00030
Org.nr
962 378 064

Averøy kommune

Arkiv: 020
Arkivsaksnr: 2014/2609-9
Saksbehandler: Knut Mostad

U.off i hht: Off.l. §14

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Averøy formannskap	71/2015	09.06.2015
Averøy kommunestyre	62/2015	22.06.2015

Kommunereformen Averøy kommune - status juni 2015

Vedlegg

- 1 Prosjektplan
- 2 Kommunestatistikk
- 3 Stortinget sine mål for kommunereformen
- 4 Kommunereform folkemøter

Viktige linker:

www.nykommune.no
www.kommunereformen.no
www.fylkesmannen.no/More-og-Romsdal
www.ks.no/More-og-Romsdal
www.kdu.no

Saksopplysninger

Stortinget gjorde i 2014 vedtak om at alle kommuner skulle vurdere kommunereform i tre faser fram til sommeren 2016 (se vedlegg 1 og 3). Averøy kommunestyre hadde kreativt verksted 20. oktober 2014 med innspill til reformarbeidet og alle innspill herfra ble tatt med videre i arbeidet. Averøy kommune vedtok sin prosessplan for dette arbeidet (vedlegg 1) i desember 2014.

Målet for arbeidet januar-juni 2015

Målet med denne planen var å lage et godt grunnlag for å velge innhold i det arbeidet med kommunereformarbeidet (hvor, hvem, hvordan og når) for nytt kommunestyre høsten 2015 og våren 2016. Målet i arbeidet fra januar til juni 2015 har vært god og åpen dialog og god

forankring av faktabasert grunnlag hos innbyggere, organisasjoner, næringsliv, ansatte (tillitsvalgte) og ungdom i kommunen.

Debattene så langt har involvert både fakta, følelser og identitet. Presentasjonen brukt på folkemøtene er vedlagt. Det er grunn til å minne om at selv om oppmøtet på folkemøtene var ganske god var det i sum ca. 140 deltagere på begge møtene. Innspillene herfra må derfor kunne tillegges noe vekt, men er ikke uttrykk for en representativ mening.

Målet for hele reformen (alle tre fasene) er:

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne.
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling.
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner.
- Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver.

Under veis i prosessen har vi valgt å flette inn en storkommuneutredning (med ulike pakker av kommunale modeller for utredninger kommunevis) og å utsette folkeavstemmingen til februar 2016. Storkommuneutredningen er ferdig i november.

Vi har også utsatt innbyggerundersøkelsen fordi vi ville legge inn et «Nordmøreperspektiv» i undersøkelsen og å spare penger på en felles avtale/anbud med en leverandør for alle orkidekommunene. Denne vil nå være klar ila. juni mot opprinnelig planlagt gjennomført i april. Denne undersøkelsen vil også være en del av faktagrunnlaget for «storkommuneutredningen», som ferdigstilles i november.

Det er forventet at den representative innbyggerundersøkelsen og storkommuneutredningen vil gi en del svar til folkevalgte og innbyggere ellers. Disse må derfor kommuniseres godt til det nye kommunestyret og innbyggerne slik at innholdet er godt kjent før den rådgivende folkeavstemmingen i februar 2016.

Overordnede spørsmål som fortsatt er aktuelle for diskusjon i Averøy kommunestyre er:

- Hvor godt klarer kommunen å stå alene i et 20-30-års perspektiv?
- Er kommunen avhengig av en eller flere nabokommuner for å levere lovpålagte velferdstjenester til sine innbyggere?
- Hvor omfattende kan et interkommunalt samarbeid være før samarbeidsulempene blir større enn fordelene?
- Hvilke utfordringer står man overfor når det gjelder ivaretagelse av kommunale oppgaver?
- Hvilken gjennomføringsevne har kommunen på de ulike områdene kommunen har ansvaret for?
- Greier kommunen å nå de mål den har satt seg?
- Hva er visjoner og mål for framtidig utvikling?

- Hva kreves for å realisere disse målene, og hvilke effekter kan man oppnå gjennom å bli en del av en større kommune (mulighetsbilder)?

Informasjonsstrategi/Nyhetsbrev

Det er lagt ut informasjon fortløpende med at aktiviteter er gjennomført (nyhetsbrev og referater) til befolkningen på kommunens hjemmeside og på Facebook. Formannskap og kommunestyre er regelmessig oppdatert. Samlet innkalling til folkemøter er annonsert også i lokalavisen. Lokalpressen har deltatt og gitt god informasjon fra alle aktiviteter, særlig fra folkemøtene. Dette arbeidet må intensiveres i høst og mot tidspunkt for folkeavstemmingen.

Allmøte for de ansatte

Det er gjennomført allmøte for alle kommunens ansatte vedrørende forholdet (rettigheter og plikter) mellom arbeidsgiver og arbeidstager i forarbeidet (fase 2 og 3) og ved eventuell kommunesammenslåing. Antall allmøter eller drøftingsmøter blir vurdert etter behov, men det skal i alle fall avholdes ett møte når nytt kommunestyre har gjort endelig vedtak (mars/april 2016?).

Erfaringsutveksling med andre kommuner

Det er etablert ulike fora for å utveksle erfaringer med andre kommuner. Vi har hatt møter i Orkide, byregionprogrammet og felles formannskapsmøter og andre særsmøter etter behov. Disse vil fortsatt bli fortløpende bli brukt til å diskutere erfaringer med kommunereformarbeidet.

Folkeavstemning eller innbyggerundersøkelse?

Averøy kommunestyre har valgt rådgivende folkeavstemning. Dette er en krevende form. Dersom man svarer man kun ja eller nei og kan kanskje kunne velge kun noen få «pakker» for kommunesamarbeid hvis «ja». Dette er en form som er komplisert å forberede. Dette kan også gi grunnlag for bred deltagelse i prosessen, men også kunne gi gjennomslag for følelsesbaserte beslutninger avhengig av hvor man bor i kommunen.

I en spørreundersøkelsen kan man lettere legge inn spørsmål som nyanserer valg og preferanser både ift. **om kommunesammenslåing** skal gjennomføres og om **innholdet i et eventuelt samarbeid/sammenslåing**. Man kan derfor i en spørreundersøkelse bedre legge inn spørsmål som kan brukes til å vekke svar på mer balansert og bredere måte i videre politisk behandling. Fylkesmannen har derfor anbefalt kommunene å legge stor vekt på resultatet av en befolkningsundersøkelse.

Økonomiske insentiver:

Regjeringen har valgt å gi økonomisk støtte til kommuner som vil slå seg sammen. Tabellene nedenfor viser at størrelsen på de to beløpene satt ift. innbyggere i den nye kommunen (øverste tabell) og ift. antall kommuner som slår seg sammen (nederste tabell). Summene blir følgelig slått sammen til et beløp. For å eksemplifisere dette kan man ta utgangspunkt i en sammenslåing mellom Kristiansund, Averøy og Gjemnes. Man vil da få tre kommuner med ca. 34 000 innbyggere. Summen kommunene i eksempelet kommune blir da i dette eksempelet $25 + 35 = 60$ millioner pr. kommune. Dette beløpet skal deles på de tre kommunene slik at Averøy kommunes andel blir omkring 20 millioner avhengig av «like andeler» eller etter folketall utbetalt på to ulike tidspunkt.

I tillegg gies det et «inndelingstilskudd» i 15 år slik at den nye storkommunen beholder samme inntektsgrunnlag som om de var tre selvstendige kommuner (ikke taper noe på at de ble en kommune ift. basistilskudd og eventuelle distriktstilskudd).

Reformstøtte ved tidspunktet for vedtak for sammenslåing:

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte
0-14 999 innbyggere	5 mill.
15 000- 29 999 innbyggere	20 mill.
30 000- 49 999 innbyggere	25 mill.
Over 50 000 innbyggere	30 mill.

Kompensasjon for engangskostnader (utbet. ved nasjonalt vedtak før 1.1.2018):

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0-19 999 innbyggere	20- 49 999 innbyggere	50- 99 999 innbyggere
2 kommuner	20 000 000	25 000 000	30 000 000
3 kommuner	30 000 000	35 000 000	40 000 000
4 kommuner	40 000 000	45 000 000	50 000 000
5 eller flere kommuner	50 000 000	55 000 000	60 000 000

Vurdering:

Så langt oppfatter rådmannen at diskusjonene p.t. ikke er kommet så veldig langt ift. konkrete utfall. Unntaket er uttalen fra ungdomsrådet om at de ønsker sammenslåing med Eide kommune. Elevrådet på Averøy ungdomsskole syntes, i møte med rådmann og ordfører, at Averøy kommune burde kunne klare seg best alene («0-alternativet»). Innledningsvis var folkemøtene også preget av noe usikkerhet rundt innholdet i «oppgavemeldingen». Innholdet i denne er nå kjent og gav ikke mye avklaring eller retning for prosessen, utenom i nye storkommuner med over 100 000 innbyggere (som kan få ansvar for mer veg, videreg. skole og koll.trafikk). Det foreligger fortsatt en del usikkerhet om fylkesgrenser/det regionale nivå. Det er derfor svært mange som ikke har bidratt i debatten og denne «rungende tausheten» kan tolkes i flere retninger. Det kan være at det for mange er valget fortsatt svært vanskelig fordi grunnlaget er uklart, eller at utfallet er selvsagt ift. hva man bør gjøre eller at mange ikke bryr seg fordi de opplever at valget ikke vil påvirke deres hverdag særlig mye... Rådmannen vurderer derfor at så langt i prosessen er det åpent om det politiske miljø og innbyggerne ønsker kommunesammenslåing eller 0-alternativet (stå alene).

Sett fra rådmannens ståsted er betydningen av kommunens dårlige økonomi i et langvarig perspektiv undervurdert i denne sammenhengen.

Dersom man skal gå for 0-alternativet må det bygges opp en forvaltningskapital, som for en kommune som Averøy (innbyggertall og utviklingstakt) bør være på 50-100 millioner kroner, som ikke brukes til drift annet enn indirekte fra utbytte. I tillegg trenger man å bygge opp et disposisjonsfond på 20-50 million for å møte uforutsette driftsutfordringer gjennom året (inntektsendringer, rentesvingninger, krevende brukere og annet) uten å saldere direkte mot

tjenestekvalitet. Tilfeldig saldering mot drift gir et tilfeldig tjenestenivå som innbyggerne ikke vil være fornøyd med. Med rett økonomisk ramme kan man sikre god og rett kompetanse for det tjenestenivå og kvalitet man måtte ønske. Misfornøyde innbyggere vil på sikt kunne underminere tilliten til, og berettigelsen av, kommunens eksistens. En slik langsiktig økonomisk tekning, og gjennomføring av den, krever en langvarig omforent tverrpolitisk konsensus noe likt hva Stortinget har klart å skape for forvaltning av oljefondet.

En annen forutsetning er at de interkommunale samarbeidene man har inngått, lar seg videreføre etter at reformen er gjennomført avhengig av andre kommuners velvilje. I motsatt fall må man bygge opp kostbare tjenester i egen regi eller i nye interkommunale samarbeid.

Dersom man ønsker at Averøy kommune skal slå seg sammen med andre er det to ting man bør ta med seg inn i høstens arbeid:

1. Dersom man vil forhandle med en større kommune er det viktig å forberede seg godt og tidlig. Forhandlinger krever tverrpolitisk og omforente gode posisjoner og strategier. Strategiene man velger og antall kommuner får betydning for det materielle og prosessuelle resultatet i selve gjennomføringen av forhandlingene og tallet på sammensetning av kommunestyrerepresentanter i nemden for felles planlegging av eventuell ny kommune og i det nye kommunestyret.
2. Andre kommuner kan tenke annerledes enn Averøy kommune og handle på andre tidspunkt enn oss. Hvordan vil det påvirke våre muligheter?

Begge disse forholdene tilsier aktiv, god og tidlig tverrpolitisk forankring av valg av løsning og innholdet i avslutningen av denne prosessen.

Dersom man velger å legge vekt på synspunktene rundt «hverdagsregionen» og videre utvikling av en felles bo-, og arbeidsmarkedsregion (vedlegg 4), bør Averøy kommune ha hovedfokus på kommunesammenslåing, alene eller helst sammen med flere (ref. pkt. 1 ovenfor), med Kristiansund. Det er her mange felles arbeidsplasser, tjenester og fordelene med felles kommuneplan og arealplanlegging ligger innenfor en naturlig avgrenset geografi (Bremsnesfjorden med omegn).

Rådmannen vurderer at beskrevet ramme i denne sak, med endringer som er gjort, vil gi et godt grunnlag for å detaljere gjennomføring av en god prosess. Rådmannen vil anbefale å legge større vekt på innbyggerundersøkelsen, enn på folkeavstemming, i endelig vurdering fordi folkeavstemning vil gi en mer begrenset mulighet for å tolke nyanser i svarene ift. demografisk grunnlag (hvor folk bor ift. hva de svarer) og ift. hvordan befolkningen faktisk ønsker å gjennomføre en eventuell kommunesammenslåing med tjenestefordeling etc..

Rådmannens innstilling

Behandling i Averøy formannskap - 09.06.2015

På vegne av Averøy Frp og Høyre fremmet Jan Erik Øksenvåg følgende forslag:

Formannskapet ber ordfører orientere om framdriften i arbeidet med kommunereformen på hvert formannskapsmøte frem til desember 2015.
Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Formannskapets forslag:

Averøy kommunestyre tar status i saken om kommunereformen til orientering.

Formannskapet ber ordfører orientere om framdriften i arbeidet med kommunereformen på hvert formannskapsmøte frem til desember 2015.

Behandling i Averøy kommunestyre - 22.06.2015

Kommunestyrets vedtak – enstemmig:

Averøy kommunestyre tar status i saken om kommunereformen til orientering.

Formannskapet ber ordfører orientere om framdriften i arbeidet med kommunereformen på hvert formannskaps- og kommunestyremøte frem til desember 2015.

Prosjektplan Averøy kommune - kommunereformarbeid januar-juni 2015

Mål: Lage et godt grunnlag for å velge innhold i kommunereformarbeidet (hvorfor, hvem, hvordan og når jf. St.t. vedtak og forventningsbrev fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal).

Fylkesstatistikken legges til grunn som faktagrunnlag.

Det må utarbeides en egen gruppe (inkl. tillitsvalgte), som skal jobbe med involvering og avklaring av konsekvenser for ansatte.

2015						H. 2015 og v. 2016	Våren 2016
Jan/feb	Februar/mars	Mars/april	April/juni	Medio juni	sep.15		
Datasøk, forankring og info		Folkemøter og politiske avklaringer	Forberede politisk behandling Noen folkemøter?	Forberede pol. behandling Klargjøre konklusjoner	Politisk behandling av videre grunnlag	VALG 2015	
Adm. ledelse	Folkemøter Nyhetsbrev Prosessinformasjon Erfaringsutveklainng med andre kommuner	Folkemøter Nyhetsbrev Tjenestetilbud: Hva nå?	Folkemøter Nyhetsbrev	Nyhetsbrev Analyser og sammenstilling, forberede politisk sak	Politisk sak f. skap og kommunestyret. Etablere eierskap til prosessen i nytt kommunestyre	Folkeavstemming kommunereform?	Mål: Vedtak om forslag til framtidig kommunestruktur
Politisk beh	Planlegging/idedugnad Involvere ungdomsråd og eld	Erfaringsutveksling m/ andre kommuner	Involvere ungdomsråd og eldreråd Konsekvensanalyse/høring?	Rådgivende spørreundersøkelse? Folkeavstemning?	Etablere eierskap til prosessen i nytt kommunestyre		
Befolkning	Kartlegging/fakta/uredninger Møte med næringsliv og andre Involvere lag/org/næringsliv		Uttalelser Skoledebatt	Bearbeiding av fakta/innspill etter høringsprosess	?	Opplæring av folkevalgte med spesiell vekt på kommunereformen	
Ansatte	Allmøter (ansatte) Involvere ansatte		Presentere tjenestetilbud i ny setting Avgrense alternativer				

Prosjektorganiseres	Hvem:	Rolle:	Hvordan?
Kommunestyret		Prosjekteier/referansegr.	Avklarer status i kommunestyremøter om nødvendig i ekstraordinære møter.
Formannskapet		Prosjektstyrer	Avklarer adm. tilbakemeldinger fra prosesser med befolkningen, ansatte o.a. og setter rammer for videre beh. i kommunestyret
Rådmannen		Prosjektleder	Koordinerer og delvis gjennomfører alle aktiviteter.
Egen gruppe		Forankre og avklare ansattes rolle/behov	Møter og aktiviteter etter behov. Arbeidstakers og arbeidsgivers rettigheter i dette arbeidet avklares med støtte fra KS.
Ungdomsrådet		Planlegge og gjennomføre gjf. alle aktivit. med delt. fra barn og unge.	Deltar i informasjonsarbeid på sos. media og planlegger og deltar i gjennomføring av folkemøter og skoleaktiviteter.
Eldrerådet		Planlegge og gjennomføre gjf. alle aktivit. med delt. fra eldre.	Særlig viktig at elderrådet tar stilling til hvordan en eventuell nettbasert innbyggerundersøkelse skal gjennomføres for oppnå god deltagelse fra eldre. Her kan det tenkes ulike former for støttefunksjoner.

Folkemøter: 1. Faktagrunnlag, 2. Kommunesammenslåing eller ikke, 3. Sørøver eller nordover med hvem?4. Innhold i tj. Samarbeid (hva beholdes her på kommunehuset?)

Averøy kommune
Postboks 152
6538 Averøy

FYLKESMANNEN I MØRE OG ROMSDAL
Postboks 2520
6404 MOLDE

Kommunereformen Averøy kommune - status juni 2015

Du har nå fått post fra Averøy kommune. Første side er generell informasjon om digital post. På side to følger brevet fra kommunen.

Sikker digital post

Vil du motta digital post fra det offentlige ett sted, miljøvennlig og sikkert?

Hvis du allerede har opprettet en digital postkasse trenger du ikke å foreta deg noe. Digital post er gratis å bruke, det er miljøvennlig og alle viktige brev er samlet et sted. Næringsliv og innbygger vil motta digital post på www.altinn.no.

Vil du fortsatt motta post på papir?

Hvis du ikke har en digital postkasse fra før av, får du brev på papir som før. Har du allerede en digital postkasse, men ønsker å reservere deg, kan du gjøre det ved å ringe gratis på 800 30 300 eller reservere deg på www.norge.no.

Endre kontaktinformasjon

Du får varsel på SMS eller e-post når du mottar brev i din digitale postkasse. Du kan endre kontaktinformasjonen (SMS og e-post) i din digitale postkasse eller på www.norge.no.

Hvorfor trenger jeg digital post når jeg har e-post?

Det offentlige kan ikke sende sensitiv informasjon, som for eksempel helseopplysninger, på e-post. Manglende kryptering i e-postløsninger gjør dette til en svært usikker kanal. Digital post er kryptert og er derfor en sikker kanal som nå innføres i alle landets kommuner.

Med vennlig hilsen

Knut Mostad
rådmann